

Dalszy rozwój wszechstronnych stosunków Polska-ZSRR

Edward Gierek powrócił do Warszawy

MOSKWA (PAP)

Na zaproszenie sekretarza generalnego KC KPZR Leonida Breżniewa w dniach 17-19 grudnia 1973 r. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przebywał w przyjacielskiej wizycie w Związku Radzieckim.

Edward Gierek i Leonid Breżniew przeprowadzili serdeczne, przyjacielskie rozmowy. Przywódcy obu bratnich partii dokonali wymiany informacji na temat kluczowych zagadnień życia społecznego i politycznego swych krajów.

L. Breżniew przedstawił wyniki plenum KC KPZR z grudnia 1973 r. oraz zadania, nad którymi pracuje partia i cały naród radziecki w celu pomyślnego wykonania planu 5-letniego.

E. Gierek poinformował o wynikach zakończonej niedawno i Krajowej Konferencji PZPR w świetle realizacji zadań, jakie wysunął VI Zjazd Partii, o przygotowaniach do obchodów 30-lecia PRL oraz o perspektywach dalszego socjalistycznego rozwoju kraju.

Z głębokim zadowoleniem stwierdzono pomyślny rozwój wszechstronnych stosunków między bratnimi partiami i narodami PRL i Związku Radzieckiego. Wyrażono obopólną gotowość wszechstronnego działania na rzecz pogłębienia kontaktów między komitetami centralnymi i terenowymi organizacjami partyjnymi PZPR i KPZR, rozszerzenia współpracy polsko-radzieckiej we wszystkich dziedzinach życia państwowego, społecznego, naukowego i kulturalnego.

W toku spotkania rozpatrzono problemy

współpracy gospodarczej oraz naukowej i technicznej na podstawie ścisłej koordynacji planów rozwoju gospodarki narodowej obu krajów na najbliższe 5-lecie. Strony podkreśliły znaczenie rozwijającej się między PRL i ZSRR kooperacji i specjalizacji produkcji. Odnotowano doniosłe znaczenie planowych, stabilnych i długoterminowych stosunków gospodarczych. Ugodniono, że rządy PRL i Związku Radzieckiego nadal będą pracować nad dalszym doskonaleniem i poszukiwaniem nowych wyższych form współpracy.

Strony wyraziły przekonanie o konieczności dalszego podejmowania konkretnych kroków, zmierzających do kooperacji w dziedzinie badań naukowych oraz prac projektowo-konstrukcyjnych, co pozwala efektywniej rozwiązywać zadania, jakim jest kojarzenie osiągnięć rewolucji naukowo-technicznej z walorami socjalistycznego systemu gospodarowania.

Przywódcy PZPR i KPZR dali wyraz przekonaniu, iż nakerśnione środki, zmierzające do rozszerzenia tradycyjnej współpracy radziecko-polskiej będą dobrym wkładem do dalszego umocnienia wspólnoty socjalistycznej, w tym również do działalności mającej na celu realizację kompleksowego programu socjalistycznej integracji gospodarczej. W związku z tym raz jeszcze podkreślono doniosłe znaczenie wniosków spotkania przywódców bratnich partii na Krymie w 1973 r.

Dokonano wymiany poglądów na aktualne problemy międzynarodowe. Stwierdzono, iż w wyniku konsekwentnej polityki krajów socjalistycznych (DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Min. G. Macovescu z wizytą w Polsce

Rozmowy ze S. Olszowskim

WARSZAWA (PAP)

19 bm. przybył z oficjalną wizytą do Polski minister spraw zagranicznych Socjalistycznej Republiki Rumunii George Macovescu, powitany na warszawskim lotnisku przez ministra spraw zagranicznych Stefana Olszowskiego.

Tego dnia G. Macovescu złożył wizytę St. Olszowskiemu. Następnie w gmachu MSZ rozpoczęły się polsko-rumuńskie rozmowy prowadzone przez ministrów spraw zagranicznych obu krajów.

Wśród głównym tematem rozmów były stosunki bilateralne oraz sprawy ich dalszego - wszechstronnego rozwoju. Polsko-rumuńskie rozmowy kontynuowane będą w czwartek i, jak można przewidywać ich głównym tematem będą aktualne zagadnienia międzynarodowe, interesujące oba kraje.

W związku z kryzysem paliwowym w zachodniej Europie, na stacjach benzynowych w Wielkiej Brytanii coraz częściej spotyka się napisy informujące o braku paliwa.

CAF - UPI - Telefoto

XXVIII Sesja Zgromadzenia Ogólnego zawieszają obrady

NOVY JORK (PAP)

W ostatnim dniu obrad XXVIII Sesji, Zgromadzenie Ogólne przyjęło jednogłośnie rezolucję Komitetu Politycznego wywołującą wszystkie państwa do kontynuowania wysiłków w sprawie zwolnienia światowej konferencji rozbrojenia.

Zabierając głos przedstawił ZSRR Jakub Malik oświadczył, iż decyzja Zgromadzenia Ogólnego odzwierciedla głębokie zainteresowanie i nadzieje, jakie narody pokładają w światowej konferencji rozbrojenia.

W późnych godzinach nocnych, przew. Sesji L. Benites oświadczył, iż zgodnie z życzeniem szeregu państw, XXVIII Sesja nie kończy swych obrad w dniu 18 bm. W związku z oczekiwaną konferencją pokojową w Genewie w sprawie Bliskiego Wschodu obrady sesji Zgromadzenia Ogólnego zostają zawieszane, by zachować możliwość debaty nad problemami bliskowschodnimi przed jesienną sesją 1974 r. Decyzja przewodniczącego przyjęta została jednogłośnie.

Listy rządów ZSRR i USA do K. Waldheima

Jutro w Genewie - bliskowschodnia konferencja pokojowa

NOVY JORK, KAIR, GENEWA, MOSKWA (PAP)

Stali przedstawiciele Związku Radzieckiego w ONZ Jakub Malik i p.o. stałego przedstawiciela USA w ONZ Tapley Bennett, przekazali we wtorek wieczorem sekretarzowi generalnemu ONZ Kurtowi Waldheimowi identycznie brzmiące listy, w których rządy ZSRR i USA jako współprzewodniczący proponują K. Waldheimowi, aby pełnił funkcję gospodarza pokojowej konferencji w sprawie Bliskiego Wschodu.

22 października 1973 roku - stwierdzają listy - Rada Bezpieczeństwa uchwaliła rezolucję wzywającą do rozpoczęcia rozmów między zainteresowanymi

stronami, które miałyby na celu ustanowienie sprawiedliwego i trwałego pokoju na Bliskim Wschodzie. Zainteresowane strony poinformowały Związek Radziecki i Stany Zjednoczone, że są gotowe wziąć udział w takiej konferencji. Ugodniono, iż konferencja powinna odbywać się pod wspólnym przewodnictwem Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych.

Rzecznik sekretarza generalnego oświadczył, że K. Waldheim spotkał się z przedstawicielami Egiptu, Izraela, Jordanii i Syrii, przekazał im kopie listów i poinformował, że wzywającą do rozpoczęcia rozmów

rodów w Genewie w dniu 21 grudnia.

We wtorek wieczorem rząd egipski potwierdził swój udział w konferencji genewskiej. W środę rano udała się do Genewy delegacja egipska pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Ismaila Fahmī. Kairski „Al-Ahram” informuje, że minister Fahmī przed rozpoczęciem konferencji spotka się m. in. z ministrem spraw zagranicznych Związku Radzieckiego, sekretarzem stanu USA i sekretarzem generalnym ONZ. W środę udał się również do Genewy minister spraw zagranicznych Związku Radzieckiego Andrzej Gromyko.

CZWARTEK
20. XII. 1973 R.
NR 303 (3027)
ROK XXV
CENA 50 GR.
A.

GAZETA Krakowska

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nauka trwale związana z życiem

Dorobek Roku Nauki Polskiej

(OBSŁUGA WŁASNA). Jesienią ubiegłego roku w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego, z udziałem najwyższych władz partyjnych i państwowych odbyła się uroczystość inauguracji Roku Nauki Polskiej. W jego trakcie obchodzone w naszym kraju trzy wielkie rocznice: pięćsetlecie urodzin Mikołaja Kopernika, dwusetlecie utworzenia Komisji Edukacji Narodowej oraz setną rocznicę założenia Akademii Umiejętności.

W br. obradował także II Kongres Nauki Polskiej.

Wczoraj natomiast w Sali Warszawskiej Pałacu Kultury i Nauki odbyło się wspólne posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego PAN oraz komitetów honorowych pracujących nad obchodami wielkich rocznic Roku Nauki Polskiej.

W ostatnim dniu obrad XXVIII Sesji, Zgromadzenie Ogólne przyjęło jednogłośnie rezolucję Komitetu Politycznego wywołującą wszystkie państwa do kontynuowania wysiłków w sprawie zwolnienia światowej konferencji rozbrojenia.

Zabierając głos przedstawił ZSRR Jakub Malik oświadczył, iż decyzja Zgromadzenia Ogólnego odzwierciedla głębokie zainteresowanie i nadzieje, jakie narody pokładają w światowej konferencji rozbrojenia.

W późnych godzinach nocnych, przew. Sesji L. Benites oświadczył, iż zgodnie z życzeniem szeregu państw, XXVIII Sesja nie kończy swych obrad w dniu 18 bm. W związku z oczekiwaną konferencją pokojową w Genewie w sprawie Bliskiego Wschodu obrady sesji Zgromadzenia Ogólnego zostają zawieszane, by zachować możliwość debaty nad problemami bliskowschodnimi przed jesienną sesją 1974 r. Decyzja przewodniczącego przyjęta została jednogłośnie.

W ramach obchodów Roku Nauki Polskiej, wiceprzewodniczący Rady Państwa Zygmunta Moskwa, wicepremier Jan Miętek i Zdzisław Tomala, kierownik Wydz. Nauki i Oświaty KC PZPR Romuald Jędrzejko oraz setkowie wielu resortów.

Brzemieniem w skutki wydarzenia kończącego się roku były obrady II Kongresu Nauki Polskiej. W ich rezultacie powstał ogólnokrajowy bilans nauki oraz nakreślone zostały kierunki rozwoju naukowych badań do 1990 r. i to zarówno w odniesieniu do poszczególnych dyscyplin i ośrodków, jak też

do najistotniejszych problemów badawczych. Do tej pory nie mieliśmy tak wszechstronnej oceny aktualnego stanu nauki oraz tak dokosiegożnego programu jej rozwoju powiązanego jednocześnie z określeniem potrzeb. Doszło bowiem do konfrontacji zapotrzebowania społecznego kierowanego pod adresem nauki z możliwościami i ofertami samej nauki.

Rok Nauki Polskiej zapisał się także w kronikach historycznych jako data sejmowej uchwały w sprawie edukacji narodowej. W wyniku opublikowania rezultatów pracy Komitetu Ekspertów Sejm podjął wspomnianą uchwałę Ministerstwa Oświaty i Wychowania oraz Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki opracowały „program stopniowego upowszechniania wykształcenia średniego oraz reformy systemu edukacji narodowej”. Już dzisiaj widoczne są pierwsze pozytywne skutki wprowadzanych w życie programu i to zarówno

w szkolnictwie podstawowym, średnim jak i wyższym. Ważny dla całego kraju kończący się rok, był także wyrazem dużego zaangażowania pracowników nauki, a dowodem tego stały się liczne zgłoszenia do „Księgi czytników i osiągnięć nauki polskiej: nauka Ojczyźnie”. Księga została przedstawiona zarówno uczestnikom II Kongresu jak i Krajowej Konferencji PZPR. Po analizie zgłoszeń wpisano do Księgi 580 oryginalnych osiągnięć nauki uzyskanych w latach 1972-73, z czego 500 zostało już wdrożonych do praktyki.

Rok Nauki Polskiej odbił się szerokim echem na całym świecie. Obchody kopernikowskie sprawiły m. in., że wzrost prestiżu naszego kraju, wzrosło się zainteresowanie Polską. Przebieg kopernikowskich obchodów na całym świecie w pełni potwierdził żywotność zainteresowania tradycją Mikołaja Kopernika, trudność bowiem znaleźć podobny (DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Zakończenie moskiewskiej narady

Umocnienie zwartości socjalistycznego obozu

MOSKWA (PAP)

W dniach 18-19 bm. odbyła się w Moskwie narada sekretarzy komitetów centralnych partii komunistycznych i robotniczych państw socjalistycznych, w której wzięli udział przedstawiciele Bułgarskiej Partii Komunistycznej, Komunistycznej Partii Czechosłowacji, Komunistycznej Partii Kuby, Mongolskiej Partii Ludowo-Rewolucyjnej, Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,

Rumuńskiej Partii Komunistycznej, Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej i Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego.

Naradę zagalął członek Biura Politycznego, sekretarz KC KPZR M. Susłow.

Na naradzie przemawiał w imieniu BPK A. Litow, KPCh - V. Bilak, KP Kuby - O. Perez, MPL-R - D. Czmidorż, SED - K. Hager, PZPR - J. Szydłak, RPK - C. Burlica. (DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Trzeba wytrwać w mobilizacji

Każda godzina - to klucze do mieszkania

(Inf. wł.) Od kilku tygodni informujemy o wmożonym i ośmiennym wysiłku załóg budowlanych przy wykończeniu naszego regionu. Ponadto przy współpracy z Instytutem Socjologii UW przygotowano ekspertyzę socjologiczną na temat wybranych problemów rozwoju szeregów partyjnych.

W obradach plenarnego posiedzenia WKPP uczestniczyli: II sekretarz KW PZPR - Andrzej Czyż, sekretarz KW PZPR - Krzysztof Trębaczkiwicz, przedstawiciele Komisji Wewnątrzpartyjnej oraz Komisji Prognoz i Planowania KW a także przedstawiciele Instytutu Socjologii UW. (DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Plenarne posiedzenie WKPP

Rozwój szeregów, wzrost autorytetu partii

(Inf. wł.) Wczorajsze plenarne posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Kontroli Partyjnej poświęcone było podstawowym problemom rozwoju szeregów partyjnych w regionie krakowskim. Autorytet posiadany przez partię w społeczeństwie jest jednym z czynników umożliwiających jej sprawowanie kierowniczej roli. O autorytecie tym, o jego poziomie decydują ludzie znajdujący się w szeregach partii.

W bieżącym roku WKPP, Wojewódzka Komisja Rewizyjna, Komisja Wewnątrzpartyjna oraz Wydział Organizacyjny KW PZPR przeprowadziły kontrolę realizacji wytycznych Sekretariatu KC PZPR w spr-

wie trybu przyjmowania w szeregu PZPR we wszystkich powiatowych, miejskich i dzielnicowych instancjach partyjnych naszego regionu. Ponadto przy współpracy z Instytutem Socjologii UW przygotowano ekspertyzę socjologiczną na temat wybranych problemów rozwoju szeregów partyjnych.

W obradach plenarnego posiedzenia WKPP uczestniczyli: II sekretarz KW PZPR - Andrzej Czyż, sekretarz KW PZPR - Krzysztof Trębaczkiwicz, przedstawiciele Komisji Wewnątrzpartyjnej oraz Komisji Prognoz i Planowania KW a także przedstawiciele Instytutu Socjologii UW. (DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

przyjął ministra ochrony zdrowia ZSRR

WARSZAWA (PAP) 19 bm. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przyjął ministra ochrony zdrowia ZSRR akademika Borysa Pietrowskiego. W rozmowie uczestniczyli: zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC Stanisław Kania oraz minister zdrowia i opieki społecznej prof. Marian Siłwiński. Rozmowa upłynęła w serdecznej i przyjacielskiej atmosferze.

W 13 rocznicę utworzenia NFW Wietnamu Płd.

WARSZAWA (PAP) Z okazji 13 rocznicy utworzenia Narodowego Frontu Wyzwolenia Wietnamu Południowego minister spraw zagranicznych Stefan Olszowski przesłał ministrowi spraw zagranicznych Republiki Wietnamu Południowego panu Nguyen Thi Binh depeszę z serdecznymi gratulacjami i pozdrowieniami.

Pożyczka japońska dla Egiptu

KAIR (PAP) Na zakończeniu 4-dniowej wizyty w Kairze wicepremier Japonii - T. Miki, oświadczył 18 bm., że Japonia gotowa jest udzielić Egiptowi pożyczki w wysokości 140 mln dolarów, aby pomóc w pokryciu kosztów otwarcia i pogłębienia Kanału Sueskiego.

„Sojuz-13” kontynuuje lot

MOSKWA (PAP) Do godz. 17.30 czasu moskiewskiego statek kosmiczny „Sojuz-13” dokonał 18 przełotów wokół Ziemi. Kosmonauci P. Klimow i W. Lebediew oswoili się z nieważkością i wykonują program badań naukowo-technicznych i doświadczalnych. Jak wynika z danych telemetrycznych i z meldunków dowódcy statku kosmicznego, lot odbywa się normalnie.

Chiny zakupią broń w USA?

TOKIO (PAP) Według informacji wychodzących z Singapuru dziennika „New Nation”, Chiny zamierzają dokonać zakupów sprzętu wojskowego w USA. W Pekinie - pisze dziennik - już nie wysyła się żądań wycofania obcych wojsk z Azji.

Zespół z «Sierszy» «Mistrzem Techniki Polskiej 1973»

(Inf. wł.) Zespół pracowników kopalni „Siersza”, członków Stow. Inżynierów i Techników Górniczych pod kierownictwem dyr. mgr inż. Stefana Ślipek, uczestniczył w konkursie „Mistrz Techniki Polskiej 1973 r.”. Otrzymał on zaszczytny tytuł Mistrza Techniki Polskiej 1973 r. za opracowanie tematu, dotyczącego zastosowania kompleksu kopalnianego KK-2035 Siersza, mającego duży wpływ na poprawę bezpieczeństwa pracy w kopalni.

Wczoraj w czasie zebrania Zarządu Oddziału i Zarządu Koła SITG w kopalni „Siersza” wręczono dyplomy i honorowe odznaki współtwórców tego sukcesu, jaki w dziedzinie górnictwa przypadł bardzo niewiele zakładom. Udekorowano też Stanisława Gałkiewicza Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski przyznane mu za ofiarną działalność w organizacji NOT. (L)

mini TRYBUNA

Pierwsze ostrzeżenie

Wypadki drogowe - temat wręcz nieśmiertelny, choć śmierć w sobie niosący. Kto jest winien? Oczywiście, najczęściej kierowca. Czy jednak zawsze?

Jak pisał Maria Osiadacz w „Prawdzie i Życiu” przed kilku tygodniami odbył się przed Sądem Powiatowym dla m. st. Warszawy bezprecedensowy proces. Na ławie oskarżonych zasiadł pieszy. Mniejsza o szczegóły. Jadący z dość dużą szybkością samochód osobowy, chcąc wyminać przechodnia, który na czerwonych światłach ubiegł na jezdnię, wpadł w poślizg, obrócił się o 360 st., uderzył w stulepie i łańcuchy oddziałające jezdnię od chodnika. Kobieta siedząca przy kierownicy wypadła z wozu, uderzyła głową o bruk i zginęła na miejscu.

Prokurator stanął na stanowisku, że wyłączną winę za spowodowanie wypadku ponosi pieszy i Sąd podzielił jego poglądy, skazując p. szego na 2,5 roku więzienia i zawieszaniem na 4 lata oraz 30 tys. zł na rzecz rodziny ofiary wypadku.

Jest to, wspomnieliśmy, pierwszy tego typu wyrok. Piszemy na naszych łamach często o odpowiedzialności kierowców, o 500 przygotowanych wozach, o wymuszaniu pierwszeństwa przejazdu, o licznych wykroczeniach przeciw kodeksowi drogowemu.

Ale nie zawsze, i nie wszędzie winien jest kierowca. Tak właśnie było w tym wypadku. Tak jest i w wielu innych.

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Nowa sensacja o Marylin Monroe

Rynek wydawniczy w Nowym Jorku zapowiada publikację nowej sensacyjnej książki o Marylin Monroe.

W styczniu ukaże się książka pt. „Przemysł rozrywkowy bez osłonek”. Jej autor, E. Wilson twierdzi, iż sławna aktorka przez blisko rok utrzymywała intymne stosunki z prezydentem USA, Johnem Kennedym. Do wniosku takiego autor doszedł na podstawie drobniarstw poszukiwań, których wyniki znalazł już w trzy lata po śmierci Marylin Monroe.

Astronauta ze «Skylaba» ...urośli w czasie lotu

Dr S. Musgrave, jeden z lekarzy czuwających nad stanem zdrowia załogi stacji orbitalnej „Skylab”, stwierdził, że w czasie lotu 3 astronauta... urosli o ok. 2 cm oraz zwiększyli imię obwód w pasie również o ok. 2 cm.

Dr Musgrave powiedział, że stan zdrowia astronautów jest dobry. Zmiany w „wymiarach” astronautów zostały jego zdaniem spowodowane brakiem ciężaru i znikną po powrocie załogi „Skylaba” na Ziemię.

Skutki kryzysu energetycznego

Francja przesuwająca wskazówki zegara

W przyszłym roku Francuzi będą wcześniej wstawali i wcześniej kładli się spać. Minister gospodarki i finansów, V. Giscard d'Estaing oświadczył wczoraj, że w celu przeciwdziałania się kryzysowi naftowemu i zmniejszenia zużycia energii, Francja będzie musiała wprowadzić czas wiosenny a następnie letni.

Krok ten pozwolił na wcześniejsze rozpoczęcie pracy i na powrót ogółu zatrudnionych do domu przed zapadnięciem zmroku. Pozwoli to na obniżenie zużycia energii w godzinach szczytu. Rząd francuski nie ustalił jeszcze konkretnych terminów tych oszczędnościowych posunięć. Zdaniem prasy paryskiej zostaną one wprowadzone w marcu i w czerwcu 1974 r. Na wiosnę wskazówki zegarków będą przesunięte o godzinę naprzód, a na początku lata o dalsze 60 minut.

Uwaga Czytelnicy!

Dziś, w czwartek, rada prawna „Gazety” udziela porad telefonicznie nr 209-85

Z wytwórni bituterii w Taszkencie pochodzą piękne naszyjniki, pierścionki i bransolety ze złota i szlachetnych kamieni. Jubilerzy często czerpią wzory z uzbeckiego folkloru.

CAF - TASS

Skutki kryzysu energetycznego

Francja przesuwająca wskazówki zegara

W przyszłym roku Francuzi będą wcześniej wstawali i wcześniej kładli się spać. Minister gospodarki i finansów, V. Giscard d'Estaing oświadczył wczoraj, że w celu przeciwdziałania się kryzysowi naftowemu i zmniejszenia zużycia energii, Francja będzie musiała wprowadzić czas wiosenny a następnie letni.

Krok ten pozwolił na wcześniejsze rozpoczęcie pracy i na powrót ogółu zatrudnionych do domu przed zapadnięciem zmroku. Pozwoli to na obniżenie zużycia energii w godzinach szczytu. Rząd francuski nie ustalił jeszcze konkretnych terminów tych oszczędnościowych posunięć. Zdaniem prasy paryskiej zostaną one wprowadzone w marcu i w czerwcu 1974 r. Na wiosnę wskazówki zegarków będą przesunięte o godzinę naprzód, a na początku lata o dalsze 60 minut.

Uwaga Czytelnicy!

Dziś, w czwartek, rada prawna „Gazety” udziela porad telefonicznie nr 209-85

Z wytwórni bituterii w Taszkencie pochodzą piękne naszyjniki, pierścionki i bransolety ze złota i szlachetnych kamieni. Jubilerzy często czerpią wzory z uzbeckiego folkloru.

CAF - TASS

Posiedzenie komisji partyjno-rządowej

Wykorzystanie energii jądrowej w gospodarce narodowej

WARSZAWA (PAP) 19 bm. po przewodnictwem wicepremiera J. Mitry, odbyło się pierwsze posiedzenie komisji partyjno-rządowej do opracowania kierunków wykorzystania energii jądrowej w gospodarce narodowej...

Dorobek Roku Nauki Polskiej

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) przykład tak szerokiego, obejmującego wszystkie państwa i kontynenty zasięgu hojdy składanego pamięci jednego z twórców nauki.

To właśnie kształt coraz nowocześniejszej Polski, na miarę ambicji narodu wykrywa się w pracach naukowych. Dobra rewolucja naukowa...

Wzrost autorytetu partii (DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Do 1970 r. — przypominał we wprowadzeniu do dyskusji przewodniczący WKPP Stanisław Gaćiarz...

Rozwój szeregów, wzrost autorytetu partii

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Dyskusja podkreślała, że lepsza znajomość zjawisk związanych z rozwojem szeregów partyjnych winna się przyczynić do jakościowej ich poprawy.

Pierwsze ostrzeżenie

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Lekceważenie przez pieszych przepisów drogowych, przechodzenie przez ulicę na drugą stronę jezdni, często na ślepo, nawet bez spojrzania, czy coś jedzie należy do zbyt częstych jeszcze wypadków...

Wojskowe uczenie przygotowują do atrakcyjnych zawodów

(Inf. w.) Stale unowocześniającej się armii niezbędni są dowódcy i specjaliści wojskowi różnych dziedzin. Kadry te przygotowują akademie wojskowe, wyższe szkoły oficerskie, szkoły chorążych i podoficerskie szkoły zawodowe.

Dalszy rozwój wszechstronnych stosunków Polska - ZSRR

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) sytuacji na Bliskim Wschodzie był i jest nadal problem wyzwolenia wszystkich okupowanych przez Izrael od 1967 r. terytoriów arabskich...

W przyszłym roku w lutym odbędą się narciarskie mistrzostwa świata w Falun. O przygotowaniach polskich zawodników do tych zawodów mówi kierownik szkolenia Polskiego Związku Narciarskiego — Andrzej Roj-Gasienica.

Szosowcy trenują pod Giewontem

16-osobowa kadra polskich kolarzy szosowych przygotowuje się do kilkunastu dni w Zakopanem do przyszłorocznego sezonu. Są tu: Andrzejewski, Barcik, Boniecki, Rzeźny, Kaczmarek, Karbowiak, Kowalski, Kręczyński, Krzeszowiec, Lis, Młynik, Matusiak, Nadolny, Nowicki, Szurkowski i Szoda.

Otoczyć opieką HSPS

(Inf. w.) Zaledwie 4 miesiące upłynęły od zadozwolenia się w szkołach ponadpodstawowych Harcerskiej Służby Polsce Socjalistycznej, a już jej drużyny rozwijają się żywiołowo.

Umocnienie zwartości socjalistycznego obozu

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) WSPR — G. Aczel i KPZR — B. Panomariow. Uczestnicy narady dokonali wymiany poglądów na działalności swoich partii w dziedzinie ideologicznej i omówili aktualne problemy dalszego pogłębienia współpracy ideologicznej między bratnimi partiami w obecnych warunkach.

Kontynuacja prasowych tradycji Sądeckich „Trybuna Sądecka” w rękach Czytelników

(Inf. w.) Sądeckożycna urodziła w pomysły i inicjatywy zamysłu pierwszy rok „eksperymentu kulturalnego” edycja piątego wydania „Trybuna Sądeckiej”. Na 12 stronach wydawnictwa społeczno-kulturalnego, bogato ilustrowanego serwisem zdjęciowym — zabiera głos: członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier PAN prof. Józef Tejhoma, wicepremier PAN prof. Józef Tejhoma...

Każda godzina — to klucze do mieszkania

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Klasy robotnicze i partia tracą w Zmarłym oddanego bojownika o postęp i socjalizm. CZĘŚĆ JEGO PAMIĘCI! Pogrzeb odbędzie się w dniu 21. XII. 1973 r. (piątek) o godzinie 14.30 na cmentarzu Rakowickim. KW PZPR W KRAKOWIE KD PZPR KRAKÓW—SRÓDMIEŚCIE

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Przygotowania polskich narciarzy do mistrzostw świata w Falun

W przyszłym roku w lutym odbędą się narciarskie mistrzostwa świata w Falun. O przygotowaniach polskich zawodników do tych zawodów mówi kierownik szkolenia Polskiego Związku Narciarskiego — Andrzej Roj-Gasienica.

Szosowcy trenują pod Giewontem

16-osobowa kadra polskich kolarzy szosowych przygotowuje się do kilkunastu dni w Zakopanem do przyszłorocznego sezonu. Są tu: Andrzejewski, Barcik, Boniecki, Rzeźny, Kaczmarek, Karbowiak, Kowalski, Kręczyński, Krzeszowiec, Lis, Młynik, Matusiak, Nadolny, Nowicki, Szurkowski i Szoda.

Igrzyska Młodzieży Robotniczej

W zakończonych ostatnio Igrzyskach Młodzieży Robotniczej — masowej imprezie młodzieży pracującej, trwającej od czerwca do końca października br. wielki sukces odniosło Krakowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. W województwie krakowskim zanotowano największą liczbę uczestników tej wielkiej imprezy, 82.789 uczestników biorących udział w 757 imprezach i II etapie zorganizowanych przez ogniska statutowe i zakładowe TKKF, zakłady pracy, koma ZMS oraz Zarządy Miejskie, Dzielnicowe i Powiatowe TKKF sprawowało najniższy poziom sprawności ruchowej w oparciu o wielość TKKF.

Pierwsze posiedzenie Rady Polskiej Federacji Sportu

W środę odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Polskiej Federacji Sportu poświęcone wytyczeniu kierunków pracy w sporcie kwalifikacyjnym ze szczególnym uwzględnieniem działalności na najbliższe lata.

Trzy rekordy świata

Trzy rekordy świata były plonem zawodów o puchar ZSRR w podnoszeniu ciężarów, rozegranych w Tuapse. Oprócz wyniku Zabyłowskiego, który w wadze superciężkiej osiągnął w rwanie 183,5 kg, dwa rekordy świata ustanowił w wadze półciężkiej Władimir Ryzanow. W rwanie osiągnął on — 161,5 kg, a w dwuboju — 357,5 kg.

Jugosławia — Grecja 4:2

Rozegrany w Pireusie ostatni mecz eliminacyjny grupy VII między Grecją a Jugosławią zakończył się zwycięstwem piłkarzy jugosłowiańskich 4:2 (2:2). Zwycięstwo piłkarzy jugosłowiańskich nad Grecją różnicą dwóch bramek sprawiło, że Jugosławia i Hiszpania wykarzały się w tej grupie identycznym dorobkiem punktowym i różnicą bramek. O awansie jednej z tych drużyn zdecydują dodatkowe mecze.

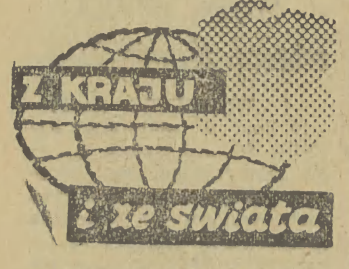
Polska „siódemka” pokonała Szwajcarów

Reprezentacja Polski w piłce nożnej mężczyzn zakończyła oficjalne występy w roku 1973 rozegranym w Gdańsku międzynarodowym spotkaniem w ramach eliminacji do mistrzostw świata ze Szwajcarią. Wygrała Polska „siódemka” 2:1 (12:6).

A. Proell-Moser wygrywa

Austriacka Annemarie Proell-Moser wygrała bieg zjazdowy w Zell am See, zaliczony do Pucharu Świata. Było to 29 zwycięstwo tej narciarki w zawodach Pucharu Świata, a zarazem drugie w tym sezonie.

Maly Lotek 3, 17, 22, 26, 34 Wylosowana banderola 607334

Min. T. Olechowski w Moskwie 19 bm. przybył do Moskwy minister handlu zagranicznym PRL T. Olechowski, w celu zakończenia rozmów o obozach towarowych między Polską i ZSRR w 1974 r.

Wybór nowych członków PAN 19 bm. obradowało w Warszawie XXXVIII posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego PAN. Dokonano w tajnym głosowaniu, wyboru nowych członków Akademii.

Delegacja Sejmu powróciła z CSRS 19 bm. byli trzecim i ostatnim dniem przyjacielskiej wizyty w CSRS delegacji Prezydium Sejmu PRL z marszałkiem St. Gucwą na czele. Po południu delegacja odleciała do Warszawy.

Order Sztandaru Pracy II kl. dla prof. Mantuffilla Wzrost w Warszawie prof. Ryszard Mantuffill z Akademii Rolniczej w Warszawie otrzymał Order Sztandaru Pracy II kl. Prof. R. Mantuffill jest wybitnym specjalistą z zakresu ekonomiki i organizacji rolnictwa.

N. Szczeniak wiceministrem przemysłu maszynowego Na wniosek ministra przemysłu maszynowego prezes Rady Ministrów mianował mars. Nikodema Szczeniaka podsekretarzem stanu w ministerstwie przemysłu maszynowego.

W 1975 r. Sesja ONZ w sprawie międzynarodowej współpracy gospodarczej Zgromadzenie Ogólne NZ podjęło decyzję o zwołaniu w 1975 r. specjalnej sesji zwołania, która rozpatrzy problemy pokojowego rozwoju i międzynarodowej współpracy ekonomicznej.

Proces zbrodniarzy hitlerowskich z Oświęcimia We Frankfurcie n/Meinem rozpoczął się proces dwóch zbrodniarzy hitlerowskich, byłych SS-owskich strażników w oświęcimskim obozie zagłady. Na ławie oskarżonych zasiadli elektryk z Biechlewo, A. Frey, i projektant przemysłowy z Hamburga, W. Sawitzki. Akt oskarżenia zarzuca im m. in. udział w zamordowaniu wiosną 1944 r. 400 dzieci z transportu Żydów węgierskich. Dzieci rzucono do rowu z żywcem i palenem. Obaj oprawcy brali także udział w zagazowaniu 3 tys. Cyganów w Brezinie.

Porwany samolot powrócił do NRF W drodze na lotnisko we Frankfurcie nad Menem wyładował uprowadzony w poniedziałek z lotniska rzymskiego samolot pasażerski typu „Boeing 737” należący do Tow. „Lufthansa”. Samolot przybył z Kuweitu via Rzym. Na jego pokładzie do NRF powróciła załoga samolotu.

POGODA NA MAPIE POGODY: Pogoda w Polsce południowej w okresie najbliższej doby kształtować się będzie w cyrkulacji wężu. DLA POLSKI POŁUDNIOWEJ: Krakowskie Biuro Prognoz przewiduje zachmurzenie niewielkie lub umiarkowane. Temperatura maksymalna dniami w granicach od 3 do 6 st., minimalna w nocy od -4 do 0 st., wysoko w Tatrach temperatura całą dobę od -3 do -6 st. Wiatry słabe, umiarkowane, południowe i południowo-zachodnie, w Tatrach dość silne, porywiście powodujące zamiecie śnieżne. PROGNOZA NA 24 GODZ: zachmurzenie umiarkowane lub duże, możliwe opady, dalszy stopniowy wzrost temperatury. WCZORAJ NA TERMOMETRZE: O godz. 13 notowano: Tarnów -1, Kraków, Nowy Sącz -1, Zakopane -3, Hala Gasienicowa -5, Muszyna -10, Kasprowy Wierch -9, Szczecin +1, Kozalin -1, Gdańsk 1, Olsztyn 0, Białystok -1, Warszawa -1, Poznań 0, Zielona Góra 1, Wrocław 2, Łódź -2, Katowice 1, Rzeszów -2, W EUROPIE: Berlin +1, Kopenhaga 0, Paryż 5, Londyn 7, Oslo -10, Helsinki -7, Moskwa -2, Bukareszt 5, Sofia -4, Belgrad 8, Budapest 0, Wiedeń -1, Praga 0, Rzym 14, Madryt 11, Ateny 17, Reykjavik -9, Spitzbergen -13.

WARUNKI DROGOWE: Przeważnie niekorzystne, drogi śliskie, miejscami oblodzone, rano lokalne ograniczenie widzialności przez mgłę. (ans)

1 2 3 4 5 6

BUDOWNICTWA ROK KRYTYCZNY

Od kilku dni prasa i inne środki przekazu informują, że plan budownictwa mieszkaniowego w Krakowie na rok 1973 został poważnie zagrożony. Z przełicznymi i przegadany stan placów budowy, jaki przeprowadziliśmy z zastępcą dyr. Zarządu Inwestycji Miejskich Markiem Kalczyńskim wyniki niedwuznacznie, że u progu czwartego kwartału roku prawie dwa i pół tysiąca izb znajdowało się w takim stanie zaawansowania, że znikoma była możliwość, aby do końca roku kalendarzowego mogli w nich zamieszkać oczekujący na mieszkania krakowianie. Stop. Wrzesień tegoroczny nad budownictwem rozciągnął groźne chmury.

Mamy żywo w pamięci zle lata, w których krakowskie budownictwo, niegdyś przodujące w skali krajowej, coraz wyraźniej pozostawało w tyle pod względem organizacji robot, techniki, technologii i w następstwie tego — rytmiczności wykonywania planów i wydajności pracy. Obmierzyli się wówczas obyczajni niekierownicy tej gałęzi gospodarki, którzy z trybuny spotkań publicznych i poprzez środki przekazu miast rzeczonej informacji, co robią by szybciej i lepiej budować, wygłaszali tasienkom wykładki podwójnie budownictwa ogólnego. A potem, po grudniu 1970 r. sytuacja radykalnie, z dnia na dzień niemal zmieniła się. Nastąpiły zmiany personalne. W wielkiej ogólnonarodowej dyskusji roku 1971 zakreślono wieloletni program rozwiązania kwestii mieszkaniowej, który uchwalił VI Zjazd PZPR przekształcił w jedno z czołowych zadań rozwoju społeczno-gospodarczego Polski.

Na krakowskich placach budowy pojawiały się zaczęły nowoczesne maszyny. Rozpoczęła się szybka budowa zakładu prefabrykacji (zwanego „fabryką domów”) w Piastowicach, który od lata 1974 r. ma dostarczać 12 tys. izb rocznie. Zapadły na szeptu rzadowym, szybko wprowadzane w realizację decyzje o budowie dalszych, poligonowych wytwórni o zdolności produkcyjnej po 3 tys. izb rocznie w Krakowie na lotnisku i w rejonie Oświęcimia. Wobec wzrostu rozmiarów budownictwa i niewystarczającej krajowej produkcji stali zbrojonej i cementu podjęto import, zabezpieczający wprowadzone do planu rozmiary

przedsięwzięć budowlanych. Krakowskie place budowy stały się przedmiotem uważnej obserwacji, nadziei i także sporej dumy. Okazało się bowiem, iż w dwuleciu 1971—1972 rozmiary budownictwa mieszkaniowego zaczęły rosnąć w tempie mierzonym 1/3 prędkości rocznie. W skali krajowej przeprowadzono poważne, korzystne dla pracowników budownictwa zmiany systemu wynagrodzeń. Uproszczone zbiorowiskowa procedura sterowania procesem inwestycyjnym.

Rekonstrukcja pałacowa

Aby zdynamizować produkcję budowlaną i globalnie w pięcioletciu podwoić jej rozmiary, trzeba było szybko i skutecznie przegrupować siły czterdziestotysięcznej armii krakowskich budowlanych. Obok znacznie większych zadań w dziedzinie budowy domów mieszkaniowych, szerokim frontem podjęto zaniedbane dotychczas realizacje obiektów handlowo-usługowych, wypielniac „usługową pustynię” nowych dzielnic i osiedli blisko 17 tysiącami metrów kwadratowych sklepów i punktów usługowych, lokalni gastronomiczni, obiektów służby zdrowia, szkół i domów akademickich. Ale trzeba pamiętać, że ten wzrost rozmiarów budownictwa odbywa się w warunkach wyczerpania

tradycyjnych rezerw siły robotniczej. Rosnących zadań przy niewielkiej zmianie liczby budowlanych niepodobna wykonać w dawnym sposobie. Trzeba wprowadzać nowatorskie rozwiązania technologiczne i techniczne. Nowe tworzący i nową doskonalszą organizację pracy. Rzecz w tym, iż takiej przemiany w treści procesów produkcji budowlanej dotychczas nie dokonano.

Z dniem pierwszego stycznia 1973 r. powołany został do życia Kombinat Budownictwa Mieszkaniowego w Krakowie. W tym celu połączono dwa przedsiębiorstwa: piękną i chlubną tradycją legitymującą się Przedsiębiorstwo Budownictwa Mieszkaniowego Nowa Huta i Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego „Zet-bewu”. Wązłem do Kombinatoru szkieletowe ogniwa przysięż „fabryki domów”, ogniwa zaplecza technicznego dawnych przedsiębiorstw. Przegrupowanie sił dokonało się w placzyznach organizacji ogniw kierowniczych. Zmieniła się struktura działania władającej budownictwem mieszkaniowym kadry. Nastąpiła zmiana obsady kierowniczych stanowisk i zmiana nazwy oraz schematu organizacyjnego. Treść procesów, których przebiegiem kieruje nowo powołana organizacja została ta sama.

Kombinat Budownictwa Mieszkaniowego realizuje po prostu te same obiekty, tak samo zaprojektowane, jak w latach sześćdziesiątych. Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Ogólnego przy KZB, obchodzące parę tygodni temu dwudziestolecie swego istnienia mogło z całą konsekwencją pokazać przegląd

swego dwudziestolecia do roku jako rzeczywistość techniczno-organizacyjną placów budowy roku 1973. Podkreśliły: nowoczesna baza prefabrykacji znacznie dostarczać elementy na place budowy w połowie i z końcem przyszłego roku. Cały, ogromny wzrost ilościowy i jakościowy zadań pozostawał więc w roku 1973 tradycyjnym, w stosunku do przyszłościowej struktury produkcji Kombinatoru. Jedynym źródłem skutecznego usprawnienia produkcji stało się wzmocnienie wysiłku załóg i dyscypliny procesów produkcji.

Kłęski losowe szczególnego rodzaju

Jakie spadły na tak napiętą sytuację musiał zatem wywołać głębokie wstrząsy całej organizacji. Oto już w roku 1972, skutkiem niewłaściwej technologii zastosowanych na budynkach mieszkalnych tynków gipsowo-wapiennych powstała wyrwa we frontie nowego budownictwa. Na 11 tys. metrów kwadratowych powierzchni mieszkań już oddanych w użytkowanie owe gipsowe tynki odpadły ze ścian. Brygady tynkarskie trzeba było odwołać z nowo wznoszonych obiektów, by usunąć zniszczenia i naprawić tynki w domach wzniesionych w latach poprzednich. Po raz pierwszy gwałtownie zakończony został rytm budowy nowych domów.

A równocześnie organizacyjny manewr tworzenia kombinatu nie został odpowiednio przygotowany pracą z załogami. Bilans finansowy się zgadzał. Mieszkania zaś nie rosły w Krakowie. Kiedy sytuacja osiągnęła w jesieni rozmiar nie do ukrycia, dokonano zmian personalnych w obsadzie kierownictwa kombinatu.

W tej sytuacji nie dokonano dość wcześniej generalnego obrachunku sił i zadań. Kierownictwo Krakowskiego Zjednoczenia Budownictwa i Kombinatoru Budownictwa Mieszkaniowego postanowiło ratować sytuację rozszerzając front robót stanu surowego. Miast kompletnych, równomiernie rosnących budynków, nadmierne rozległym frontem zaczęto montować niekompletne szkielety. Gwałtownie wzrosło napięcie i niedobór betonu, prefabrykatów i stali. Wystarczył jeden kilkutygodniowy strajk dokerów w Antwerpili, aby dostawy importowanej stali i cementu, opóźnione o tygodnie, nie mogły dotrzeć na czas na krakowski place budowy. Rytm produkcji Kombinatoru z tygodnia

na tydzień rwał się. Taka była sytuacja latem. Taki i tylko taki jest wymiar losowych, obiektywnych przeciwności, jakie napotkało kierownictwo krakowskiego budownictwa mieszkaniowego w tym roku. Wystarczyło to by kryzys przybrał groźne rozmiary.

Subiektywne błędy kierowania

krakowskim budownictwem mieszkaniowym trzeba więc z całą jasnością wydożyć z jaw. Tam, mianowicie, gdzie istota sprawy polegała na braku szybkiej, skutecznej zmiany rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, opieszale i niekonsekwentnie przystępowano do rozwiązania tej kwestii. Zły stan rzeczy przesłaniały optymistyczne nie mające pokrycia hasła „fabrykacji domów”. Tam, gdzie narastał kryzys, bo wznoszono niekompletne mieszkania, lecz gołe konstrukcje i szkielety, przedstawiano niezły rezultat mierzony finansowo. Bo tradycyjne ściany i szkielety są drogie. Wiecej do połowy roku, z punktu widzenia wyników finansowych skutki złej pracy KBM nie uwidaczniały się.

W obliczu narastania krytycznej sytuacji na placach budowy w Krakowie zamienne jest, iż niemal równe co do wielkości mierzonych finansowo, było przekroczenie zadań planowych przez przedsiębiorstwa działające w województwie.

Rozrachunek wice wice krakowskiego budownictwa z kierownictwem politycznym i ze społeczeństwem był nierzetelny. Bilans finansowy się zgadzał. Mieszkania zaś nie rosły w Krakowie. Kiedy sytuacja osiągnęła w jesieni rozmiar nie do ukrycia, dokonano zmian personalnych w obsadzie kierownictwa kombinatu.

Wstrząs, jakim się załamała nie się w działaniu wielkiej, i piękna tradycje mającej, organizacji budowlanej nie może być zamarnowany. Trzeba zeń wyciągnąć wszystkie wnioski. Przede wszystkim zaś trzeba w ocenie i rodzaju koniecznie przedsięwzięć dla przezwyciężenia kryzysu iść w głąb niewygodnej, anachronicznej w roku 1973 i 74 struktury

ry technologicznej i organizacyjnej podstawy tej masy budownictwa.

Przezwyciężanie kryzysu

budownictwa mieszkaniowego stało się w listopadzie i grudniu sprawą ambicji i — bez frazesów — honoru wszystkich krakowskich budowlanych. „Gazeta” konsekwentnie towarzyszy tysiącom ludzi, którzy podjęli pracę na przedłużonych zmianach. Tym, którzy szczęście kolejnych niedziel nieprzerwanie pracują, by nadrobić opóźnienia. Odrzucili wysiłki, przede wszystkim fizyczny i moralny, jaki podjęła załoga KBM i wszystkie współdziałające z nią załogi budowlane jest godnym najwyższego uznania, pięknym dziełem moralnym. W ogromnej mierze pozwolił on nadrobić opóźnienia. Jest realnym oddaniem do 15 stycznia wszystkich planowanych mieszkań. Ale to nie wystarczy.

Wstrząs roku 1973 powinien przynieść przede wszystkim zasadnicze zmiany w rodzaju i technologii projektowanych obiektów. Podobnie ostro, gwałtowny wysiłek jak ten, który dziś obserwujemy na placach budowy już od wielu miesięcy powinien się rozwinąć w birach projektów, przygotowujących zadania roku 1974 i w ogniach służb inwestycyjnych. Piękny jest fakt, że 300 pracowników Dyrekcji Inwestycji Miejskich staje w wolnym od pracy dniu by dopomóc na placach budowy przemieszczonym załogom. Ale nie łączy się. To nie jest kierunek rozwiązań.

Rosnące zadania można wykonywać tylko wówczas, kiedy zastosowane zostaną potoki montażowe. Kiedy racjonalnie zespolony zostanie program działań projektantów, istniejących zakładów prefabrykacji i organizacji wykonawczych. Dziesiątki stojących do dyspozycji nowatorskich rozwiązań technicznych i technologicznych pozostają na papierze. Budowlani otrzymują je do wykonania pracochłonne i czasochłonne obiekty. I tu trzeba szukać klucza do zlikwidowania zagrożenia tego rodzaju, z jakim zetknęliśmy się w tym roku.

Z nowym dyrektorem Kombinatoru Budownictwa Mieszkaniowego inż. Tadeuszem Burzyńskim przedstawiłem wielokrotnie zagrożenie place budowy. Ale nie tylko. Przewiedrowaliśmy też wielki obszar przygotowań do nowej, skutecznej organizacji wysiłku w roku 1974. I o tym programie, który musi sobie zdobyć uznanie wszystkich co go będą wcielić w życie, czas także obserwować.

JANUSZ RATAJCZAK

SKARGA Z TRZEBINI

W okresie, kiedy ochrona środowiska stała się istotnym problemem wszystkich krajów i przeznacza się na ten cel znaczne środki finansowe, tuż na naszych oczach corocznie w okresie zimy do likwidacji goleziadki używa się odpadów węglowych z Elektrowni Siersza (piły), które zawierają około 30 proc. siarki. Powoduje to zanieczyszczenie wód gruntowych, niszczenie nawierzchni dróg i poboczy, zatykanie kanalizacji oraz pogorszenie ogólnej estetyki naszych osiedli. Na wiosnę przytępną ten wraz z kurzem ulatuje, a następnie przedostaje się do naszych mieszkań. Jest to o tyle niezrozumiałe, że w okolicach Trzebini—Sierszy znajduje się bardzo dużo piasku i nie ma żadnych trudności w jego wydobyciu.

ROMAN CHECHELSKI, Trzebinia—Siersza

KTO NISZCZY DRZEWKA?

W ostatnich dniach listopada na odcinku od ul. Piastowskiej do alei Puszkina (tuż przy Rudawie) robotnicy sadzili drzewka. Mówili, że są to lipy — uwet mogliby więc wyrosnąć piękna aleja. Z doświadczenia wiem jednak, że drzewka ulegną zniszczeniu. Pamiętajmy bowiem, że na tym odcinku sadzono drzewka ucieśnione i to chyba z pięć razy. Zauważałem kiedyś, że młodych padów nie niszczy chuliganizm, ale pasące się tu krowy. Zastanawiam się więc jak uratować rosnące drzewka. Może wystarczyłoby otoczyć każde metalową ochroną?

Na marginesie tej sprawy pragnę jednak zwrócić uwagę na niekonsekwencję zakazu. Otóż na obrzeżu Błoń — od pętli tramwajowej do al. Puszkina — stoi ni mniej ni więcej tylko 8 urzędowych tablic z napisem „Wypas bydła zabroniony”. Efekty tej działalności urzędowej są takie, że tablice stoją, a bydło się pasie.

Wierny czytelnik

„KSIĄŻKA ŻYCZEŃ” — POSTRACHEM

Dnia 5 grudnia br. ok. godz. 10 chciałem kupić ciuratkę kurczaka w sklepie MHD nr 313 na Os. Krowodrza. Poprosiłem o nogę kurczęcia — jednak odmówiono mi sprzedania tejże, tłumacząc, że mają pięć ciuratek pierś kurczaka, a nowego nie będą ciuratkować. Nie wdając się w dyskusję z ekspedientką, poprosiłem o książkę „Życzeń i zażaleń”. Pani stojąca za ladą skierowała mnie do kasy. Po zaplaceniu należało w kasie poprosić o książkę „Życzeń i zażaleń”. Kasjerka tonem arcynięcznym spytała: „A co pani chce tam pisać? Zwrócić mi się z podobną prośbą do kierownika sklepu, ale i tu odmówiono mi w/w książki.”

Chciałem ją drogą zapłacić dyrekcji MHD, czy książka „Życzeń i zażaleń” jest aż tak wielkim postrachem dla pracowników wymienionego sklepu, że nie jest osiągalna dla przeciętnego klienta? (3655)

EWA PRZYBYŚ, Kraków, Kluczborska 5/42

W TEATRZE NIE MA PLANU MIEJSO

W dniu 6 grudnia br. byliśmy na przedstawieniu w Teatrze „Bagatela” w Krakowie przy ul. Karmelickiej. Przedtem jednak kierownik naszej grupy (wycieczki z Radomia) zakupił bilety na seans o godz. 19.30 na spektakl pt. „Wachlarz lady Windermere”. Poprosiłem o w kasie teatru o plan widowni (gdzie takowy nie jest wydzielony obok kasy) celem zorientowania się w wyborze miejsc. Kasjerka oświadczyła, że planu nie ma, a swojego nie może dać do wglądu. Ten fakt chcieliśmy zarejestrować w książce uwag. Okazało się, że takowej teatr nie posiada. (3626)

STEFAN MICHALIK, Radom

PO CHLEB DO RESTAURACJI

Osiedle Pałuska w Olkuszach jest coraz większe, przybywają nowi mieszkańcy. Brak tu natomiast zaplecza socjalnego. Nie ma szkoły podstawowej, świetlic dla młodzieży, zbyt mało jest sklepów. W istniejących placówkach handlowych brak często podstawowych artykułów żywnościowych a szczególnie trudności jest z zakupem pieczywa. Mieszkańcy osiedla zmuszeni są kupować często droższy chleb w restauracji, gdyż lady placówki branżowej świecą pustkami. Do śródmieścia po sprawunki jest dość daleko a do tego olkuszka MKS jeździ bardzo nieregularnie. (3652)

KAZIMIERZ SWODEK, Olkusz

KIEDY OTRZYMAMY ENCYKLOPEDIĘ?

Od maja 1972 r. jestem posiadaczem talonu na zakup Encyklopedii Powszechnej PWN. Pierwszy tom tego wydawnictwa już się ukazał, ale otrzymałem go tylko szczęśliwie. Ja mam swój bon w kolorze zielonym i nigdzie nie mogę otrzymać wiążącej odpowiedzi, kiedy przyjdzie moja kolej. Na domiar złego od roku nieczynna jest księgarnia (w Proszowicach), w której nabyłem bon. Tymczasem na talonie istnieje klauzula, że odbiór encyklopedii następuje w księgarni, w której dokonano subskrypcji. Co mam robić? (3690)

OD REDAKCJI: Poniżej Czytelnik swoje nazwisko zastrzegając tylko do wiadomości redakcji, mamy nadzieję, że Dom Książki poinformuje redakcję o wątpliwościach przedstawionych w liście a my odpowiedź prześlemy zainteresowanemu.

WZRUSZENI DZIĘKUJĄ

Renciści i emeryci Krakowskiego Przedsiębiorstwa Instalacji Sanitarnych i Elektrycznych w Krakowie składają serdeczne podziękowania Radzie Zakładowej Przedsiębiorstwa za urządzenie bardzo miłego spotkania w placówce, w której pracownicy długie lata. Podczas uroczystości uroczono nam zapomogi w wysokości 500 zł. Pragniemy zaznaczyć, że to nie tylko jednorazowy przykład troskliwości i zrozumienia ze strony zakładu. W miesiącach letnich otrzymaliśmy od Przedsiębiorstwa bezpłatne wczasowy. (3631)

RENCISCI I EMERYCI (30 podpiślow)

JEDEN POSTÓJ — TO MAŁO

Istnieje duża potrzeba urzędowania dodatkowego postój taksówek w Kętach. Koło dworca PKS i PKP istnieje bardzo duży ruch podróży. Pasażerowie szukają taksówek i z bagażami zmuszeni są iść aż do miasta. Wszystkie miejscowości, które znam, posiadają w tak ruchliwych punktach postoje taksówek. Czy Kęty mają być gorzej? (3642)

MIECYSŁAW CZULAK, Kęty

PRZYSTANEK BĘDZIE PRZENIESIONY

W ślad za publikacją zamieszczoną w rubryce „Listy do redakcji” w sprawie dużej odległości nowo usytuowanego przystanku tramwajowego od dworca PKP — Biuro Projektów Kolejowych w Krakowie przesyła nam następującą odpowiedź: „Przystanek tramwajowy przy Ogródku Strzeleckim jest prowizoryczny i po wybudowaniu schodów z tunelem w kierunku ul. Lubicz, przystanek, zgodnie z projektem, będzie zlokalizowany w poprzednim miejscu.”

SKARGI ZE SWOSZOWIC

Jeden z Czytelników, mieszkaniec Swoszowic, pisze nam o kłopotach w swoim miejscu zamieszkania. „W odcinku rozwidlenia drogi w Swoszowicach, nadal znajduje się styczny „zakręt śmierci”. W ciągu ostatniego półroczu zanotowano tu trzy wypadki śmiertelne. Myślę, że można by przynajmniej oświetlić ten niebezpieczny zakręt i ustawić znak ograniczający szybkość. Innym kłopotem są stałe awarie wysokiego napięcia i związane z tym długie przerwy w dopływie prądu. Nie możemy korzystać z telewizorów, lodówek, hydroforów. Mieszkańcy Swoszowic skarżą się również na brak automatu telefonicznego. Nie można w razie potrzeby wezwać pogotowia lekarskiego czy milicji. (3638)

John Wayne w jednej ze scen filmu

Tematy filmowe

„El Dorado”

Howard Hawks, twórca „El Dorado”, znany jest nam dobrze jako reżyser m. in. „Rio Bravo” i „Rzeki Czerwonej”. W Ameryce uznawany jest on — obok Johna Forda — za autora najlepszych westernów, które przyniosły mu nie tylko uznanie publiczności, ale równocześnie aplauz krytyków, o co nie jest przecież łatwo.

„El Dorado” również spotkało się ze świetnym przyjęciem w USA, między innymi z powodu zaangażowania do filmu dwóch niezwykle popularnych aktorów — Johna Wayne’a i Roberta Mitchuma.

Hawks, realizując swoje westerny, czerpie z bogatej mitologii Dzikiego Zachodu. Sam mówi, że nie lubi zmyślać. „Złe westerny, to takie, w których opowiada się historie mogące się zdarzyć wszędzie” — głosi reżyser. Inspiracją do realizacji „El Dorado” dała Hawksowi zaszykana historia o szeryfie, który został poważnie ranny w rękę, ale siłą woli i ćwiczeniami doszedł ponownie do pracy w strzelaniu i stawiał czoła bandytom.

Hawks wziął amegdotę, przetrwał ją nieco i... cała czwórka jego pozytywnych bohaterów poważnie niedomaga, ma za to silną wolę i odwagę. A zatem: Cole Thornton, rewolwerowiec (J. Wayne), ma sparaliżowaną prawą rękę; szeryf (Mitchum) jest nagiowym alkoholikiem i walczą z bandytami w stanie prelamyuania za wszelką cenę silnego delirium; cowboy Mississippi (James Caan) nie umie... strzelać, w związku z czym przyjaciele zaopatrzą go w specjalny ro-

dziej pistoletu na naboje śrutowe, które w dodatku wybuchają z dużym rozrzutem (jest więc szansa, że bohater i tak trafi w cel); i wreszcie Bugle (Arthur Hummick) jest dzielny, ale wielokrotnym staruszkim, a w finałowej walce używa... łuku.

Bardzo to piękne w oglądaniu i twórcza trzymają w napięciu, niemniej wyznaje, że mnie rozbawiła ta szczerłość Hawksa w pozbawianiu bohaterów pełnej sprawności co do walki. Oczywiście, jak to w westernie, twórca prawie że wulgarnych walczą z kilkunastoosobową bandą — i wygrywa. Wolalibyśmy, prawdę mówiąc, gdyby tylko jeden — najużytejszy dwóch dzielnych rewolwerowców miało kłopoty z rękami, czy nogami, byłoby to może bardziej przekonujące. Choć w westernie wszystko przebiega jest za bezstrasznie, szczególnie gdy jest to tzw. western klasyczny, tradycyjny — a takim jest „El Dorado”. Western nie musi nas przekonać, ale emocjonować — a to już Hawks potrafi doskonale przeprowadzić.

Jak zawsze też u Hawksa, jest tu wiele humoru, niekiedy całkiem dobrego, jest też jedna wpadająca w ucho ballada. Reżyser nie ukrywa, że pomysł szeryfa-alkoholika i pomagającego mu przyjaciela rewolwerowca wziął z „Rio Bravo”, także postać staruszka Bugla jest identyczna, zaś Mississippi ma wszystkie cechy postaci, granej w „Rio Bravo” przez Ricky’ego Nelsona. No cóż, Hatoskowi wolno kraść pomysły od Hawksa. Aleja jest też podobna, choć ogólnie rzecz biorąc „El Dorado” jest filmem słabszym od swego pierwowzoru.

Miasteczko El Dorado opanowane zostało przez bandę, znajdującą się na usługach bogatego farmera, Jasona, a bandyci liczą na bezkarność z powodu pijaństwa szeryfa. Dzielny kiedyś szeryf rozpił się z powodu utraty dziewczyny. Na pomoc szeryfowi, pragnąc przywrócić mu autorytet i godność, przybywa zawodowy rewolwerowiec, jego dawny przyjaciel...

DOROTA TERAKOWSKA

Książki nadesłane

O KONSEKWENTNA REALIZACJE UCHWAŁY VI ZIAZDU, O DALSZY WZROST GOSPODARNOCZI — Referat Komitetu Centralnego PZPR wygłoszony przez I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka na I Krajowej Konferencji PZPR w dniu 22. X. 1973 r. — Wyd. Książka i Wiedza, str. 82, cena 2 zł.

WYBRANE PROBLEMY MIE-DZYNARODOWE — zbiór opracowań, Wyd. Książka i Wiedza, str. 564, cena 25. Podrecznik szkolenia partyjnego. Wznowienie.

WYBRANE PROBLEMY FILOZOFII MARXISTOWSKIEJ — zbiór opracowań, Wyd. Książka i Wiedza, str. 326, cena 20 zł. Podrecznik szkolenia partyjnego. Wydanie drugie.

HISTORIA KOMUNISTYCZNEJ PARTII ZWIĄZKU RADZIECKIEGO, tom trzeci, księga pierwsza, Wyd. Książka i Wiedza, str. 618, cena 70 zł. Tom omawia okres historii KPZR od marca 1917 r. do końca 1920 r.

Bogusław Kogut — RUDY MOJŻESZ, WL, str. 193, cena 15 zł. Powieść Wznowienie.

Jerzy Wróblewski — VADEMECUM KOCHANIA, WL, str. 205, cena 25 zł.

— Zapewne było tak, jak pan prokurator przedstawił. Ale pan tego nie dowiedzie. Z jednym wyjątkiem, jazdy bez odpowiedzialnych dokumentów. Jestem pewien, że ten poszkodowany będzie nawet w sądzie twierdził, że to on, piechur, przejechał motocyklistę. A facet, któremu skradziono maszynę, gotów zeznać, że ją podarował w prezencie młodemu Cyganowi. Czy więc, panie prokuratorze, nie lepiej zrobić dobrą minę do złej gry i pójść na małą ugodę?

— Jaką ugodę? — Zwołanie mojego klienta do odpowiedzialności, wysoka kaucja do rozpraw sądowej. Sąd mu na pewno wlepi sporą grzywnę. Czy więzienie zmieni Cygana?

— Szczęrze mówią, nie sądzę. — A może znalazłby się sposób, aby go wyprowadzić na porządnego człowieka?

— Ciekawy jestem? — Tymoteusz Kwiek, patriarcha rodu, upoważnił mnie do oświadczenia panu prokuratorowi, że on, stary Cygan, zobowiązuje się do takiego pokierowania losami syna, aby ten nigdy nie wszedł w kolizję z prawem. A chłopaka za te figle ojciec już sam ukarze. Obawiam się, że będzie to gorsza kara niż najsurowszy wyrok.

— To takie cygańskie poręczenie? — Może cygańskie nie gorsze od każdego innego? Prokurator namyślał się. — Wie pan, mecenasie, to byłby ciekawy eksperyment. Chyba pierwszy w Polsce.

(35) — Tym bardziej pana prokuratora na to namawiam. — Nie mogę sam o tym decydować. Przecież te kręta twa widać jak na dłoni.

— Sądzę, że pańskie władze zwierzechnie dojdą do tych samych wniosków, co pan prokurator. Sprawa by się rozgadała jak balon stratosferyczny, a wynik byłby co najmniej wątpliwy. Takie załatwienie problemu, drogą rekojmii, jest przecież zgodne z tendencjami nowego kodeksu.

— No tak, ale Cyganie? — Konstytucja nie robi różnic między obywatelami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Ru-szyński, widząc że prokurator mięknie, tym gwałtowniej atakował. — Zabił mi pan klina w głowę. — Jestem przekonany, że pańska propozycja spodoba się i znajdzie uznanie nawet w Prokuraturze Generalnej lub w Ministerstwie Sprawiedliwości. Pan prokurator stworzy ważny precedens.

— Bardzo słusznie, panie proku-

— Żebym tylko na nim nie pola-mać kości. — Stary Kwiek dotrzyma słowa. — Jest pan tego pewien? — Inaczej nie podjąłbym się prowadzenia tej sprawy. Dobrze wiem, że nie jest to kryształ czy brylant pierwszej wody.

— Spróbuję — zdecydował się prawnik — na razie jednak nie wiążącego panu mecenasowi nie przyrzekam. Muszę to przekonsultować z szefem.

— Naturalnie — zgodził się Ru-szyński — gdyby pan prokurator miał jakieś wątpliwości co do osoby dającej rekojmie, że to rodzony ojciec, to służymy nazwiskami innych, poważnych rodzin cygańskich, a nawet zarządu miejscowej spółdzielni pracy, złożonej w przeważającej części z ludności cygańskiej.

— W każdym razie — zastrzegł się prokurator — kaucja jest raczej wykluczona. Rekojmia, zgoda, ale będą obstarwał za nadzorem milicyjnym. A także zobowiązaniem podjęcia stałej pracy.

ratorze. Całkowicie się z panem zgadzam.

— Pan mecenas złoży odpowiednie podanie?

— Już je napisałem. Z góry wiedziałem, że dojdziemy do porozumienia.

Adwokat wyciął z teatki papiery i wręczył je prokuratorowi. — Dzisiaj mamy czwartek — stwierdził prawnik — sądzę, że do poniedziałku uzgodnię z moimi władzami odpowiednią decyzję. Niech mecenas zatelefonuje do mnie w sobotę koło południa. Powinienem coś wiedzieć. Przekonał mnie pan i będę popierał taki właśnie sposób załatwienia sprawy. W poniedziałek moglibyśmy załatwić formalności.

— Raczej we wtorek, panie prokuratorze. Dopiero po południu w poniedziałek będę się widział z ojcem mojego klienta.

— Jednakże — zastrzegł się prokurator — wcześniej nie zwolnię chłopaka, aż wszystko będzie zapiekie na ostatni guzik. Szukaj koło północy po całym kraju.

— Nie mu się nie stanie, jak trochę posiedzi. Przeciwnie, zobaczy, że z władzą nie ma żartów. Cleśsze się, że dosłaliśmy do porozumienia.

— Podobno zaraz po wypadku, kiedy milicja zabrała chłopaka na posterunek, Cyganie już ofiarowali za jego wypuszczenie paręset tysięcy złotych.

— Przypuszczam, że gdyby pan prokurator zażądał tak wysokiej kaucji, niewątpliwie zapłaciłby bez mrugnienia okiem.

(Ciąg dalszy nastąpi)

300 lat Drukarni UJ

W Krakowie działa najstarsza polska drukarnia — *Tłocznia Książ Uniwersytetu Jagiellońskiego*. Rozpoczęła ona pracę w styczniu 1674 r., kiedy profesor Krakowskiej Akademii, Stanisław Teodor Piotrowicz przekazał uniwersytetowej rodzinnej drukarni, która wówczas mieściła się w kamienicy „Pod Wiewiórką”.

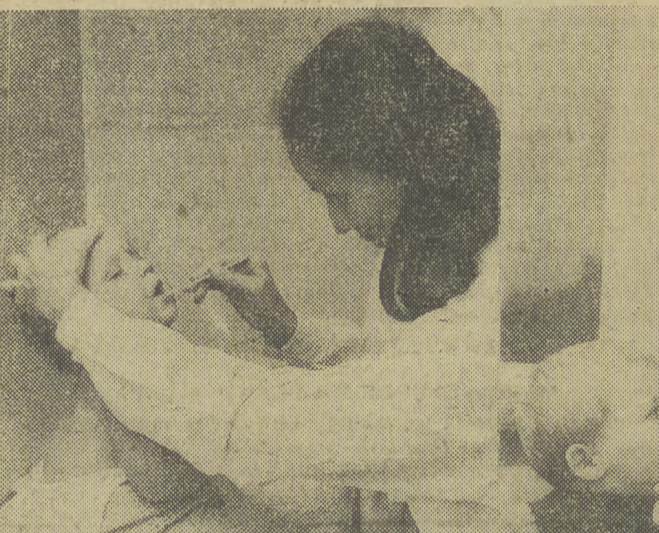
W pierwszych latach działalności drukarnia uniwersytecka wydała wiele podręczników, m. in. „Grammaticarum institutionum principia” Łukaszewskiego, wiele książek kulturalnych i naukowych. W dobie Oświecenia np. tu drukowano wszystkie, znaczące w nauce ówczesnego świata dzieła polskich uczonych.

W tej drukarni tłoczono także znaczące w polskiej i światowej nauce dzieła uczonych Akademii Umiejętności, Polskiej Akademii Umiejętności, a obecnie PAN. Tu rozpoczęto i kontynuują się m. in. druk „Bibliografii polskiej” Estreicherów, wielotomowa „Encyklopedia polska” opracowana przez Brücknera, Nitscha, Stanisława Estreichera, Rozwadowskiego i Baudouina de Courtenay.

Bogate tradycje 300-letnia drukarnia ma obecnie przed sobą druk książek dla PWN, Ossolineum, PAN, UJ oraz wyższych szkół podległych Ministerstwu Nauki, Techniki i Szkolnictwa Wyższego. W 95 proc. są to książki niezwykle pracochłonne, drukowane w kilkuset egzemplarzach, wymagające wiedzy, dokładności i doskonałej znajomości warsztatu. Wiele z tych pozycji, to książki pełniące równocześnie funkcje naukowe i bibliofilskie, m. in. słynny już, nagradzany na międzynarodowych wystawach „Polonus”, kolejne tomy „Poloniae typographica” (nagrodzone srebrnymi medalami w Lipsku i Wenecji) oraz inne, aż do wydanego obecnie faksimile pierwszej, polskiej encyklopedii „Inventores rerum”, która ukazała się dla uczczenia 300-letnia drukarni.

Kolejne, przygotowywane z tej okazji bibliofilskie rarytasy, to m. in. „Drukarnie arjańskie” oraz odbitki z XVI i XVII-wiecznych klozków drzeworytniczych przechowywanych w Muzeum UJ, a które drukarnia otrzymała „w spadku” po ofiarnych Wietora, Unglera i Szarfbergera.

MACIEJ KUCZEWSKI

Wprawdzie szczepienia ochronne przeciwko chorobie Heinego-Medina trwały od 14 grudnia, ale najczęściej zgłoszeń przypada tradycyjnie na ostatnie dni. W przychodniach tłok. W jednej z nich tylko, tej, która mieści się przy ul. Szwedzkiej podczas 6 dni wyznaczonych na szczepienie powinno odwiedzić przychodnię 600 dzieci, czyli po sto dziennie. A kiedy rodzice zaczną zwlekać do ostatniej chwili...

Fot. W. Klag

Żniwa kieszonkowców

Odwiedzała często nasze miasto. Była tu w czerwcu, we wrześniu, w listopadzie. Przyjeżdżała na „gościnne występy” z Bedzina i za każdym razem wywoziła obfity łup — różne sumy pieniędzy wyciągnięte z damskich torebek. Okradła tylko kobiety i tylko w sklepach.

Ostatnio 22-letnia Danuta B. przyjechała wraz ze swoją „asystentką” niespełna 15-letnią bratanicą — dziewczynką karana już za kieszonkowe kradzieże. Funkcjonariusze MO bacznie, aż dyskretnie obserwowali kręcącą się po sklepie przy ul. Grodzkiej kobietę. W pewnym momencie przesunęła się obok stojącej przy ladzie klientki, uczyniła ledwie zauważalny ruch ręką i chciała ulotnić się ze sklepu.

Została zatrzymana na gorącym uczynku kradzieży portmonetki z zawartością 800 zł. Właścicielka nawet nie wiedziała, że została okradzona. Była to już szósta kradzież

Danuty B. w tym dniu, — nie licząc kilkunastu usiwań. W czasie przesłuchania przyznała, iż od wielu miesięcy jeździ po różnych miastach dokonując licznych kradzieży kieszonkowych.

Natomiast inni kieszonkowcy, których niestety nie brakuje nadal grasują w sklepach, tramwajach, autobusach. Codziennie jest po kilkadziesiąt zgłoszeń o dokonanych kradzieżach. Milicja raz po raz zatrzymuje „dolinarzy”. Ale ci przestępcy są szczególnie trudni do wykrycia. Trzeba ich po prostu złapać na gorącym uczynku, a przecież trudno postawić w każdym sklepie, w każdym autobusie funkcjonariusza MO. Dlatego też jeszcze raz ostrzegamy krakowian — bądźcie ostrożni! Szczególnie teraz w okresie przedświątecznych zakupów, gdy wszędzie panuje tłok — uważajcie na swoje torebki i portfele. Kieszonkowcy nie śpią. Żniwa mają.

(2)

„Szopka” na krakowskim rynku

Rozpocznie się to wszystko o 17.00 w niedzielę, 23. XII. Ruszy najpierw pochod koledników — przebierańców z Błob, Bebla, Mydlnik, Witkovic, Białego Kościoła, Zabawy, Janowic, Trojanowic i Murowni — od Barbakanu, wzduż ulicy Floriańskiej i przez Rynek Główny.

A po przejściu koledników szopka — barwna, krakowska, widowiskowa — zacznie bawić widzów. Teksty według scenariusza Piotra Plątka prezentować będą aktorzy scen krakowskich: Ferdynand Solowski, Tadeusz Tarnowski i Izabella Wicińska, przy współudziale kukielki szopki

wykonanych przez Zdzisława Dudzika. Koledy i pastorałki grać będzie krakowska „Szmelpaka”. Szopka, którą Estrada Krakowska i Teatr Regionalny w Krakowie zaprezentują krakowianom w Ryнку Głównym wystawiona była już przez wspomniany Teatr i Dom Kultury Kolejarski, gdzie cieszyła się dużym zainteresowaniem. Z tym większym zadowoleniem należy przyjąć pomysły wystawienia jej w szerszym gronie odbiorców — i w najbliżej scenografii, jaka szopce przydarzyć się może.

(ban)

W Nowej Hucie

Basen pływacki z błędami

Międzyszkolny basen pływacki w Nowej Hucie przeznaczony jest do prowadzenia zajęć nauki pływania z dziećmi szkół podstawowych. Jak bardzo potrzebny jest ten obiekt wystarczy powiedzieć, że jest on czynny 14 godzin dziennie i w tym czasie korzysta z niego około 700 dzieci. Na tak dużą liczbę korzystających powinien być prawie kombinat pływacki z wielkim zapleczem. Dla porównania nasze największe baseny GTS „Wisła” i KS „Korona” w tym samym czasie przyjmują mniej osób, a są ponad dwukrotnie większe.

Niestety jak się przekonaliśmy nauce wcale tak nie jest. Jest to mały aczkolwiek bardzo ładny basen z ubogim zapleczem, małymi szatniami

i nieodpowiednimi urządzeniami higienicznymi. Poza tym źle rozwiązana wentylacja nie spełnia dostatecznie swego zadania. Również nie są należycie funkcjonalne składowiska na opał. A już zupełnie zapomniano zaprojektować pomieszczeń dla ratowników, instruktorów i administracji. Problem ten wypłynął dopiero po oddaniu basenu do użytku. Wtedy to chcąc naprawić błąd, okrojono powierzchnię otaczającą wodę basenu i wybudowano na jej miejscu dwa małe pomieszczenia z przeznaczeniem dla prowadzących zajęcia i administracji.

Dowiedzieliśmy się, że w najbliższej przyszłości ma być wybudowany identyczny basen w okolicach Ronda Mogińskiego. Niestety do dziś

nie ma inwestorów nie konsultował się z prowadzącymi Międzyszkolny Basen Pływacki — co do funkcjonalności i przydatności obiektu. A więc wszystko wskazuje na to, że wady projektu zostaną powtórzone.

Czy to jest naprawdę tak trudne dowiedzieć się jakie błędy popełniono w projektowaniu i wykonaniu, a które ujawniły się dopiero w czasie użytkowania obiektu? Chyba nie, a nie tracąc możemy przycygnąć się do korzystnego przystosowania obiektu do jego jak najlepszych wykorzystania, a także bardzo często zaostrzyć się do późniejszych nieprzewidywanych przebudowach i remontach.

(jb)

Budowlani dla Akademii Medycznej

Ostatnio Egzekutywa KW PZPR debatowała ponownie nad bazą lecznictwa krakowskiego, a w szczególności Akademii Medycznej, jednej z uczelni w Polsce, nie posiadającej biblioteki naukowej, gdyż lokal jej został zamknięty ze względu na zagrożenie stropów. Zbyt wolny postęp prac remontowych i budowy nowych obiektów m. in. domów studenckich w Prokocimiu zostanie obecnie przyspieszony, gdyż szereg przedsięwzięć budowlanych podjęto działania na rzecz Akademii.

Przedsiębiorstwo Budowy Urządzeń Energetycznych „Elbud” przyjęło do cynkowania rurociągi dla sieci ciepłowniczej PSK.

KPBM „Zetbeem” przyrzekł skrócić cykl budowy Centralnej Apteki. Konieczne jest jednak równoczesne wyeksekutowanie od dostawców terminów przekazania urzą-

dzeń i aparatury. „Zetbeem”, jako generalny wykonawca Nowego Zespołu AM podjął decyzję o rozpoczęciu budowy drugiego Domu Studenckiego. Natomiast Krakowskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich przyrzekło podjęcie prac wodno-kanalizacyjnych w rejonie tych domów. Krytykowany przez nas niedawno „Mastoprojekt”, który nie wywiązał się z zobowiązań i terminów dostarczenia dokumentacji dla obiektów lecznictwa w Krakowie, obecnie zobowiązał się do poszerzenia frontu robót i przygotowania również dokumentacji dla Studium WF i Studium Wojskowego AM.

Komitet Dzielnicowy PZPR „Śródmieście”, który szczególnie troską otacza uczelnię, zobowiązał sześć biur projektowych do podjęcia opracowania dokumentacji na remonty kapitałne.

(ag)

„Venus-73” część II

Dwukrotnie więcej prac

Krakowska wystawa „Venus” stała się już imprezą o zasięgu światowym. Z wieńca krajów, za pośrednictwem naszych ambasad, nadchodziły prośby o udostępnienie ekspozycji. Wystawa ta z każdym rokiem staje się w coraz mniejszym stopniu wydarzeniem obyczajowym, a w coraz większym — artystycznym. Poziom prac wzrasta. „Wiele zdjęć, które w ubiegłych latach otrzymały medale, w tym roku nie zostałyby może nawet przyjęte na wystawę” — powiedział jeden z jurorów.

Część I „Venus 73”, na którą złożyło się 68 prac czarno-białych i 50 kolorowych (większość w dużym formacie), ekspozowana była w Krakowie od 5 maja br. i do końca cieszyła się dużym powo-

zieniem. Zwiedziło ją blisko 150 tys. osób. Część II, której otwarcie nastąpiło przed kilku dniami, trwać będzie do końca lutego przyszłego roku.

W odróżnieniu od I części wystawy, większość prac ekspozowanych obecnie, to zdjęcia tzw. formatu średniego. Dzięki temu możliwe było niemal dwukrotne zwiększenie liczby prezentowanych aktów i portretów.

Wystawa czynna jest codziennie w godz. 9-21, w budynku Krakowskiego Towarzystwa Fotograficznego w Krakowie przy ul. Boh. Starego 13. Oprócz tego, podczas specjalnych pokazów, w środy i piątki o godz. 19 będą prezentowane barwne przeźrocza poświęcone tej tematyce. (J.Kwiat.)

Wszystkim zakładom pracy, instytucjom i osobom, które złożyły na moje ręce życzenia i gratulacje z okazji powołania mnie na prezydenta m. Krakowa, składam tą drogą serdeczne i gorące podziękowania.

Jerzy Pękala

Zima nowohuckich harcerzy

Aż z dziesięciu zimowisk skorzystają w tym roku harcerze z nowohuckiego Hufca i podległych mu szczepli. Zimowa akcja harcerzy obejmuje tym samym 450 osób z Nowej Huty. Harcerze wyjadą do Sopotni Małej w powiecie żywieckim, do Przemyska i Zawoi, do Osiekła, Kasinki Małej, Gorlic i Bukowiny. Najliczniejsze, bo skupiające 70 osób, będzie zimowisko w Lubomierzu. Pojadą tam harcerze — dzieci pracowniczych „Budostalu”. Dwa spośród wymienionych zimowisk organizuje komenda nowohuckiego Hufca, pozostałe przygotowuje są przez poszczególne szczeple harcerskie. Oprócz tej formy wypoczynku Hufiec z Nowej Huty zorganizuje w okresie wolnym od nauki na terenie dzielnicy kilka baz dla młodzieży, która zostanie podczas ferii w Krakowie.

(ban)

Studenci — chorym

Honorowe krwiodawstwo jest niewątpliwie jednym z najszlachetniejszych świadczeń, na jakie zdobywa się człowiek wobec bliźniego. Ratowanie ludzkiego życia przez oddanie własnej krwi to pomoc, za którą trudno wyznaczyć cenę i miarę wdzięczności. Tym serdeczniejście składamy tym, którzy masowo oddają krew na potrzeby lecznictwa.

Studenci Akademii Górniczo-Hutniczej, Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Akademii Rolniczej od wielu lat uczestniczą w tym humanitarnym czynie. W ostatnich dniach — od 12 do 19 grudnia — oddali honorowo krew 1000 studentów AGH, 300 studentów WSP, oraz 100 studentów AR.

WAWEL-TOURIST W KRAKOWIE POSZUKUJE POKOI GOŚCINNYCH

Jedno i dwuosobowych dla turystów indywidualnych oraz pokoi wieloosobowych dla uczestników wycieczek w sezonie turystycznym wiosenno-letnim.

Szczegółowych informacji udziela, zgłoszenia przyjmuje i warunki najmu uzgadnia Biuro Zakwaterowania „Wawel-Tourist” ul. Pawia 8, telefon 219-21.

CO GDZIE KIEDY?

CZWARTEK
20
GRUDNIA
Feliksa

TEATR

KINA

APOLLO: Głos na sprzedaż (wł 16 lat) — 10.30, Boy Friend (ang. 11 lat) — 15.45, 18.20.15 DOM ZOLNIERZA: Hibernatus (fr. 11 lat) — 15.45, KILWOD: West side story (USA, 14 lat) — 18.30, 19.45. KULTURA: Koniolekrady (USA, 14 lat) — 15.45, 18.20.15 MASKOTKA: Pamiętnik szalonej gospożyny (USA, 18 lat) — 11.15, 15.30, 17.50, 19.30. MIKRO: Był sobie bajdak (USA, 15 lat) — 15.30, 18.20.30. ML GWARDIA: Spartakus (USA, 15 lat) — 14.30, 18. SZTUKA: Sanatorium pod klepsydrą (pol. 16 lat) — 10.12, 12.30, 15.30, 18.20. UCIECHA: W nuszyni i w puszczy cz. I i II (pol. 7 lat) — 15.19. UGOREK: Zandarm się żeni (fr. 11 lat) — 15.19. TĘCZA: Niezłyżona. WANDA: Kaprysy Wafli (fr. 11 lat) — 10.12, 10.12, 15.45, 18.20.15. WARSZAWA: W kręgu zła (fr. 16 lat) — 15.30, 18.20.30. WIEDZA: Wrzesnia jest w Wielkopolsce. Bułgarskie obrzędy noworoczne. Noworoczne obrzędy w Rumuni — 18. WISLA: Powieś do poduszki (USA, 16 lat) — 13.15, 18.20. JEŻYŻKA (USA, 16 lat) — 11.15, 15.45, 18.20.15. WOLNOŚĆ: Klute (USA, 18 lat) — 15.45, 18.20.15. WRZOS: Mężczyzna który mi się podoba (fr. 16 lat) — 15.45, 18.20. ZUCH: niecz. KDF ZWIĄZKOWICZ: Miłość i jazz (szw. 14 lat) — potężnianie z filmem) — 15.45, 18.20.15.

KINA W NOWEJ HUCIE:

SWIT D. SALA: Komandosi (wł.-NRF, 16 lat) — 15.45, 18.20.15. SWIT M. SALA: Mały wielki człowiek (USA, 16 lat) — 14.30, 17.15, 19.30. SWIATOWID D. SALA: Szpieg szpion (ap. 18 lat) — 15.45, 18.20.15. SWIATOWID M. SALA: Znikający punkt (USA, 18 lat) — 15.17.15, 19.30. SPINKS: Złota wdówka (fr. 18 lat) — 15.18.20. SKAWINA — Junak: Viva Tepepa, Hutnik: Spalony las.

WYSTAWY

WAWEL: Komnaty (9-14.15). Zbrojownia (10-15.30). SUKANIENICE (12-18). SZOŁAYSKICH: pl. Szczepański 9 (10-16). CZARTORYSKICH: Jana 19 (12-18). DOM MATEJKI: Floriańska 41 (10-16). NOWY GMACH: al. 3 Maja 1 (10-16). HISTORYCZNY: Jana 12 (9-15). Rynek Gł. 25 (9-15). Szpitalna 21 (9-15). Franciszkańska 4 (9-15). WIEŻA RATUSZOWA (8.30-14.30). ARCHEOLOGICZNE: Poselska 3 (14-18). PRZYRODNICZE: Sławkowska 17 (10-15). MUZ. LENINA: Kr. Jadwigi 41 (9-13). KTF: Boh. Starego 13 (9-21). PAWILON WYSTAWOWY: pl. Szczepański 3 (11-18). ETNOGRAFICZNE: Wolnica 1 (11-15). PODZ. KOŚCIOLA św. Wojciecha (9-18). MUZ. ML. POLSKI: Tejmajera 23 (15-16). KOPALNIA SOLI w Wieliczce (8-16). GALERIA KRZYŻTOPORY: Szczepańska 2 (11-18).

DYZURY

CHIRURGICZNY: Prądnicka 35. CHIRURGIA DZIECI: Prokocim. LARYNGOLOGICZNY: os. Na Skarpie. OKULISTYCZNY: Prądnicka 35. NEUROLOGICZNY: Kobieliński, UROLOGICZNY: Prądnicka 35. INFORMACJA SL. ZDROWIA: 552-05. TELEFON ZAUFANIA: 377-55 (godz. 17-22). MŁODZ. TELEFON ZAUFANIA: 611-42 (15-17 z wyj. niedziel). INFORMACJA O USŁUGACH: 555-88, 228-56. PORADNIA d.s. wychowania seksualnego młodzieży 557-66 (godz. 15-17). TELEFON ZAUFANIA MO: 216-41.

PROGRAM I

6.00 Wiad. 6.05 Gimn. 6.15 Muz. 6.40 Sportowcy wiejszy na start. 7.00 Sygn. dnia. 7.35 Dzień dobry kierow. 8.00 Wiad. 8.05 U przyjac. 8.10 Muz. 9.00 Wiad. 9.05 Dla kl. III i IV (cz. pol.). „Zima”. 9.25 Muz. lud. 10.00 Wiad. — Co czyta kraj. 10.08 Na musicalowej scenie. 10.30 Na sportowej ścieżce — odc. 3. 10.40 Przegląd pianistów jazzowych. 11.25 Apetyt wzrasta w misie słuchania. 11.30 Koncert. 11.55 Kom. o st. wód. 12.05 Z kraju i ze świata. 12.20 Mel. lud. 12.30 Turniej kompozytorski. 13.20 Rolniczy kwadrans. 13.35 Dyskoteka — beaty. 14.00 Ze świata nauki i techniki. 14.05 Dyskoteka — sweet. 14.30 Sport to zdrowie. 14.35 Oryginalny transkrypcje. 15.00 Wiad. 15.05 Muz. 15.30 Działy z Polski. 16.00 Wiad. — Tu druga zmiana. 16.10 Estrada przyjaźni. 16.30 Pięty kurier. 17.15 Studio nowości. 17.50 Rym, rynek, reklama. 18.05 Archiwum pol. piosenki. 18.30 Gmina — Urząd — Samorząd. 18.45 Muz. 1. aktualn. 19.10 Międzynarod. turniej hokejowy o Puchar Izwełsti w Moskwie. Transm. III tercji meczu Polska — Szwecja. 19.40 Muz. 20.00 Wiad. 20.20 Muz. 20.50 Kronika sportowa. 21.00 Recital wieczerowy — M. Mathieu. 21.35 Aktualn. kult. 21.30 Rym, piosenka. 22.00 Wiad. 22.05 Koncert zyczeń. 22.25 Co słychać w świecie. 22.30 Monografie jazzowe. 23.00 Wiad. 23.10 Korespond. z zagr. 23.18 Rym, piosenka. 24.00 Wiad. 0.05 — 3.00 Tr. z Poznania.

PROGRAM II

3.03 Muz. 3.30 Wiad. 3.35 Muz. 4.30 Wiad. 4.35 Dzień dobry pierwsza zmiana. 5.00 Muz. 5.30 Wiad. 5.35 Piosenki i przyśpiewki. 6.00 Muz. 6.10 Kalendarz Radowy. 6.15 21 lekcia jez. franc. 6.30 Wiad. 6.35 Komentarz dnia. 6.40 Pieśni i tańce w. Włoch. 6.50 Gimn. 7.00 Prog. pog. (Kr). 7.01 Tr. z Rzeszowa. 7.30 Wiad. 7.35 W radiowym tyguli. 7.45 Muz. 8.25 Prog. pog. (Kr). 8.30 Wiad. 8.35 Sztuka życia. 9.00 W. A. Mozart: Serejada D-dur 9.40 Tu Radio — Moskwa. 10.00 Kronika marginesu. 10.05 10.40 10.45 marginesu. 11.00 Dla kl. III (wych. obywat.). 11.30 Poezja artystyczna w piosenkach — wykład Wanda Warska, zesp. „Studia M-2”. 11.30 Wiad. 11.35 Poradnia rodzinna. 11.40 Choroby weneryczne nadal groźne. 11.55 Kom. o st. wód. 12.05 Przypomnienia gośpodarskie (Kr). 12.15 Rok 1973 na krakowskich estradach koncertowych aud. II (Kr). 12.40 Spółkanie w Chorzowie (Kr). 13.00 „Współżycie w grupie — indywidualność dziecka”. 13.20 Wałce — gra Ork. Cygańska. 13.30 Wiad. 13.35 „Trzej królowie z Totenieben” — fragm. 14.00 Wieść, lepiej tanieć. 14.15 Aud. Red. Ekon. 14.38 Rep. z Ogóln. Festiwalu Młodych skrzypków w Lublinie. 15.00 Program dla dziewcząt i chłopców. 15.40 Co się wam w tej audycji najbardziej podoba. 16.00 Aud. Kombatancja. 16.15 Tr. z Rzeszowa. 16.30 Muzyka oratoryjna w Filharmonii Krakowskiej. 17.20 W pracowniach krakowskiej Hunady czy. 17.40 Muz. 18.10 Radio-reklama (Kr). 18.20 Dziennik krak. 18.30 Echa dnia. 18.40 Widnokrąg. 19.00 Studio ML: „Ambicje i straty” — magazyn. 19.15 23 lekcia jez. ros. 19.30 St. Moniuszko — „Straszny Dwór” — opera w 4 aktach. 21.37 Z kraju i ze świata. 21.57 Wiad. sport. 22.02 Dc. opery. 22.30 Muz. rozrywk. 23.00 Czytajac „Ruch Muzyczny”. 23.20 Z nagr. Louisa Armstronga. 23.30 Wiad. 23.40 Z muzyki XX w.

PROGRAM III

9.00 i 17.05 „Dzień Szkalaka” — pow. 10.15 Rozmowy o sporcie. 11.45 „Wienien i ma” — pow. 12.03 Z kraju i ze świata. 12.25 Za kieroowniczą. 15.30 Rozmowy o gospodarstwie. 16.05 Polska niedziela — gawęda. 17.15 Mój magnetofon. 17.40 Nieznane o znanych: S. Zeleński. 18.10 Piosenki Osieckiej. 18.45 „Chaburnik”. 19.20 Książka tyg. 19.35 Muz. poeta UKF. 20.25 Pilsar a wojna: J. Przymanowski. 20.45 Jez. niem. 21.00 Interrado. 21.50 „Borys Godunow”. 22.08 M. Mathieu. 22.15 „Popioły” — odc. 13. 23.05 Laboratorium.

TELEWIZJA

9.45 „Akcja Saturn” — film rad. odc. II. 11.05 Dla szkół: Jez. pol. dla kl. I-III lek. 11.35-14.00 Przerwa. 14.00 Matematyka w szkole cz. I (Kr). 14.30-15.20 Przerwa. 15.20 Technikum Roin.: Fizyka lekcia 13. 15.55 Techn. Rolnicze: Botanika lekcia 27. 16.25 Program dnia. 16.30 Dziennik (kol). 16.40 Dla ml. widzów: Ekran z brakiem. 17.45 Polska Kronika Filmowa. 17.55 Gramy o telewizor — teleturniej. 18.25 Kronika (Kr). 18.45 „Zielony świat” — magazyn ochrony środowiska. 19.10 Przygotowaliśmy, radzimy. 19.20 Dobranoc (kol). 19.30 Dziennik (kol). 20.15 „Akcja Saturn” — film rad. odc. II. 21.30 Rodzina — program publicyst. 21.55 Ekspres nr 41. 22.30 Informacje z Towary — Propozycja. 22.40 Dziennik (kol). 22.55 Wiad. sport. i sprawozd. z meczu hokeja na lodzie Szwecja — Polska (kol). 23.40 Program na płatek.

PROGRAM II

17.30 Program dnia. 17.35 Kino Miniatur. 18.05 „Suana”. 18.20 Kolorowe spotkanie: „Barwy Ludowej Sztuki” (kol). 18.45 Jez. ros. lekcia 10. 19.30 Dobranoc (kol). 19.30 Dziennik (kol). 20.14 Ekspoz. — pr. rozrywk. TV NRD. 21.20 24 godzinny (kol). 21.30 Jez. franc. powt. lekcia 12. 22.00 „Kto wierzy w bocalny” — film fab. pol. 22.25 Program na płatek.

WYPADKI I KRAKSI

Na ul. Bohaterów Stalingradu został potrącony przez samochód 67-letni Stanisław Przewrocki, doznając rany głowy.

Na ul. Karmielickiej wpadła pod samochód Stefania Sikora lat 83. Doznała złamania miednicy i ogólnych potłuczeń.

Ambulatorium Chirurgiczne udzieliło wczoraj do godz. 22 pomocy ponad 500 pacjentom.

POGOTOWIE

Siemiradzkiego 1, wypadki tel. 09 zachorowania i przewozy 300-50 ul. Pokoje 209-01, 205-71 Podgórze 625-50, 657-57 Nowa Huta 422-22, 417-70

APTEKI

Floriańska 15, Rakowicka 12, Batorego 1, Waryńskiego 24, Kościuszki 18, pl. Boh. Getta 11 (tlen). Broniewska 73 pawilon. N. Huta: Andrzeja Struga 36 (tlen), os. Kazimierzowskie bl. 30.

RADIO

PROGRAM I
8.00 Wiad. 8.05 Rozmat. Roin. 8.25 Muz. 8.50 Poradnik rolnika

„GAZETA KRAKOWSKA” organ KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ w Krakowie. Adres redakcji: 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, III p. Adres dla korespondencji: 30-960 Kraków 1, skrytka pocztowa 556. Adres Wydawnictwa: Krakowskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa—Książka—Ruch” 30-960 Kraków, ul. Wiślna 2, telefon 558-92. TELEFONY REDAKCJI: centrala redakcji czynna od godz. 6 do 3 w nocy — nr tel. 235-60 łączy ze wszystkimi działami. Telefony bezpośrednio: REDAKTOR NACZELNY SEKRETARIAT: 509-85 ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO: 598-12, 536-23, SEKRETARZ OPOWIEDZIALNY, SEKRETARIAT OPOWIEDZIALNY, REDAKCJA NOCNA I DZIAŁ DEPEZOWY: 225-93, DZIAŁ PARTIJNY: 245-88, DZIAŁ EKONOMICZNY: 215-63, DZIAŁ KULTURALNO-OSWIATOWY: 559-00, DZIAŁ ROLNY: 245-38, DZIAŁ MIEJSKI: 209-95, DZIAŁ ŁĄCZNOŚCI Z CZYTELNIKAMI: 209-65, DZIAŁ TERENOWY: 246-87, DZIAŁ SPOR-TOWY: 203-47, ADMINISTRACJA: 241-31, HALA MASZYN: 203-67, ODZIAŁY REDAKCJI 32-700 BOCHNIA, ul. Dominikańska 1, ul. 22-24, 32-500 CHRZANÓW, ul. Grunwaldzka 5, tel. 28-59; 33-300 NOWY SĄCZ, ul. Jagiellońska 18, tel. 203-34; 34-400 NOWY TARG, ul. Kościuski 1, tel. 22-43; 33-100 TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel. 55-50; 34-300 ZYWIEC, ul. Marchlewskiego 1, tel. 20-21. Ogłoszenia przyjmuje BIURO OGŁOSZEŃ I REKLAM — 30-960 Kraków, ul. Wiślna 2, I p., tel. 553-40 oraz OD-DZIAŁY (kody i adresy jak wyżej). Drukują: Prasowe Zakłady Graficzne RSW „Prasa—Książka—Ruch”, 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, III p., tel. 553-40 i poczty — Nr indeksu 35011.

Nowohuckie prezentacje

Świąteczny stół Mariana Kruczka

Co ja mam pani mówić — powiedział Marian Kruczka — macie wszystko podane do stołu — teraz wystarczy jeść.

A „stół” Kruczki rzeczywiście zastawiony był obficie. Znalazło tu swoje miejsce wszystko — od miniaturowych assablage’y, przypominających kształtem i kolorystyką ruskie ikony, pełnych szczegółów i szczegółów drobnej, typowo kruczkiwej materii — po wielkie żuki o kadłubach z siewnika, o kadłubach z łopaty.

W środku sali, potrącony przez przechodzących kołysał się żagłowiec z łańcuchów i łańcuszków, już bez odzwierzczonego kształtu była to rzeźba, ale jednak w szczególny sposób związana z naturą, podobnie jak żuki indywidualna i nie poddająca się nawet szczegółowym oględzinom, zachowująca i przekazująca widzowi niepokój i drażniące wyzwanie. Przy samych drzwiach wejściowych natomiast — warsztat pracy rzeźbiarza, — resztki przedmiotów, druty, łańcuchy, stare rekwizyty, imadło. Goście wernisażu wydobywali stamtąd jakieś druczki, jakieś sprężynki — na pamiątkę.

A potem huknęła cygańska orkiestra, komus na nogę przewrócił się jakiś metalowy przedmiot, ktoś pisał, a ktoś się zaśmiał głośno — wernisaż został rozpoczęty. (ban)

WYDANIE A